

خلاصه فارسی

مقدمه:

ملاسما یک هیپرملانوزیس اکتسابی می باشد که به صورت ماکول‌ها و پچ‌های نامنظم قهوه‌ای روشن تا تیره و به شکل قرینه در نواحی در معرض نور خورشید بدن رخ می‌دهد. ضایعات معمولاً در پیشانی، شقیقه‌ها، لب فوقانی و گونه‌ها دیده می‌شوند. درمان‌های در دسترس برای ملاسما شامل کرم‌های سفیدکننده، قرص‌های شیمیایی و لیزر گاهی اوقات با نتایج قابل قبولی همراه نیستند. در این مطالعه به بررسی درمان ملاسما با هیدروکینون در همراهی با لیزر و بدون لیزر پرداخته شده است.

روش کار و مواد:

این مطالعه بصورت کارآزمایی بالینی به مدت ۵ ماه به بررسی بیماران مراجعه کننده به درمانگاه مرکز آموزشی و درمانی سینا تبریز به جهت درمان بیماری ملاسما، پرداخته است. به اینصورت که بیماران پس از مراجعه و تکمیل فرم طراحی شده به دو گروه تقسیم شدند، یک گروه تحت درمان با محلول هیدروکینون ۵ درصد و یک گروه هم تحت درمان با محلول هیدروکینون ۵ درصد به همراه لیزر non-ablative قرار گرفتند. روند تغییرپیگمانها از لحاظ مدت زمان بهبودی، درجه رنگ، وسعت پیگمان و عوارض حاصله در طی یک دوره درمانی بصورت ماهانه ارزیابی و مقایسه شد. اندکس ملاسما (MASI Score) برای بررسی بهبودی بالینی محاسبه شد و داده‌های حاصله پس از جمع‌آوری با نرم افزار SPSS 20 تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها:

در گروه هیدروکینون، میانگین سن برابر $29/72 \pm 3/36$ سال و در گروه هیدروکینون با لیزر $31/36 \pm 3/62$ سال بدست آمد. سابقه مصرف داروهای هورمونی در گروه اول ۵۶٪ و در گروه دوم ۴۰٪ بود. در هر دو گروه ۹۶٪ سابقه حاملگی داشتند. از نظر شغلی، در گروه هیدروکینون ۵۶ درصد کارمند و در گروه هیدروکینون + لیزر ۵۲ درصد کارمند بودند. عوارض شایع در هر دو گروه اریتم و پر رنگ شدن صورت بود و کم رنگ شدن صورت در اثر استفاده از لیزر در گروه دوم بود. اندکس ملاسما (MASI Score) در زمان های مختلف بطور معنی داری در گروه هیدروکینون همراه با لیزر کمتر بود بطوری که هر ماه نسبت به ماه قبل کاهش معنی داری داشت. اندکس ملاسما در گروه هیدروکینون به تنهایی در روز اول و ماه پنجم تفاوت مهنی داری نداشت ولی بین ماه های دوم، سوم و چهارم کمتر بود. در گروه هیدروکینون + لیزر اندکس ملاسما در هر ماه نسبت به ماه قبلی کاهش معنی داری داشت.

نتیجه گیری:

در مطالعه حاضر درمان ترکیبی هیدروکینون همراه با لیزر نتایج بهتری در درمان ملاسما داشت ولی با توجه به وجود برخی اختلاف نظرها مبنی بر استفاده لیزر در درمان ملاسما توصیه می شود مطالعات وسیع تری با تعداد نمونه بیشتری انجام شود.

واژگان کلیدی: ملاسما، لیزر، هیدروکینون.